

ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

ЕКОНОМІЧНИЙ ПРОСТІР

Збірник наукових праць

№ 154, 2020



Видавничий дім
«Гельветика»
2020

Головний редактор:

Орловська Юлія Валеріївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».

Члени редакційної колегії:

Булатова Олена Валеріївна – доктор економічних наук, професор, перший проректор Маріупольського державного університету.

Дубницький Володимир Іванович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри підприємництва, організації виробництва та теоретичної і прикладної економіки Українського державного хіміко-технологічного університету.

Дугінець Ганна Володимирівна – доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри світової економіки Київського національного торговельно-економічного університету.

Каховська Олена Володимирівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та підприємництва ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».

Фісуненко Павло Анатолійович – кандидат економічних наук, доцент, декан економічного факультету, доцент кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».

Чала Вероніка Сергіївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної економіки ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».

Черчата Анжела Олексіївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, управління проектами і логістики ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».

Maija Šenfelde – PhD in Economics, Professor of Macroeconomics, Director of the Institute of National and Regional Economy at Riga Technical University (Latvia).

Друкується відповідно рішення Вченої ради
Придніпровської державної академії будівництва та архітектури
(Протокол № 7 від 26.02.2020 р.)

Свідоцтво про Державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації серія КВ № 12699-1583 Р,
видане Міністерством юстиції України 17.05.2007 р.

Науковий збірник «Економічний простір» включено до спеціалізованого
Переліку ВАК України з економіки (Наказ МОН України № 1081 від 29.09.2014 р.)

Збірник включений до міжнародних наукометричних баз даних
Index Copernicus та Google Scholar

Е 45 Економічний простір: Збірник наукових праць. – № 154. – Дніпро: ПДАБА, 2020. – 250 с.

У збірнику розглядаються сучасні проблеми просторових економічних систем, сталого екологозбережувачого розвитку економіки, інноваційних процесів макро і мікрорівня, кластерних форм організації бізнесу, ресурсозбереження, фінансових та інвестиційних аспектів економічного зростання, ефективності регуляційних дій органів державного управління та місцевого самоврядування. Особливої уваги в збірнику набувають питання підвищення якості освітянських функцій вищих навчальних закладів, ролі освіти в постіндустріальному суспільстві. Рекомендовано для студентів, аспірантів, науковців, викладачів, представників органів державного управління та місцевого самоврядування.

ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Шатненко К. О.

НОВА ІНДУСТРІАЛІЗАЦІЯ ЯК УМОВА

СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....11

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Бестужева С. В., Козуб В. О.

ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ

ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА: МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ.....16

Гасвська Л. М., Райчева А. О.

АНАЛІЗ ДЕЯКИХ ФІНАНСОВИХ ПОКАЗНИКІВ

ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОЇ КОРПОРАЦІЇ THE COCA-COLA COMPANY

В УКРАЇНІ (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «КОКА-КОЛА УКРАЇНА ЛІМІТЕД»).....21

Goncharenko Nataliia, Gamarli Ramig

MECHANISMS OF STATE SUPPORT FOR INNOVATION IN THE PRC

IN THE CONTEXT OF ITS INNOVATIVE DEVELOPMENT.....26

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Безугла Л. С.

МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ ПЛОДООВОЧЕВОГО РИНКУ

В КОНТЕКСТІ ВИРОБНИЦТВА БІОЛОГІЧНО ЦІННИХ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ.....31

Булик О. Б.

ОСОБЛИВОСТІ МАРКУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ.....36

Калініченко З. Д.

ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ПОСИЛЕННЯ

ЛІДЕРСЬКИХ ПОЗИЦІЙ КРАЇНИ У ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ.....41

Мороз О. С.

РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ 2020 РОКУ.....46

Стеблюк Н. Ф.

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ МАРКЕТИНГОВОГО УПРАВЛІННЯ

В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....51

Халіна В. Ю., Буцький В. О., Крицька К. С.

ПУБЛІЧНІ ЕКОЗАКУПВЛІ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ

ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗДІЙСНЕННЯ.....56

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Балацька Н. Ю.

МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ НАПРЯМУ РОЗВИТКУ

ПІДПРИЄМСТВА РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ.....61

Беляєв С. В., Беляєва Н. С. ПІДХОДИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ЕНЕРГОАУДИТУ БУДІВЕЛЬ ЯК СКЛАДНИКА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОГО ПРОЄКТУ.....	68
Бородіна О. М., Уваровський Р. Д. ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	75
Братко О. С., Блажей І. О., Пеляк Г. П. СУЧАСНІ ТРЕНДИ УКРАЇНСЬКОГО БРЕНДИНГУ.....	79
Величко В. А. РОЗРОБЛЕННЯ ЗАХОДІВ ЗРОСТАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ЗІ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	84
Волинець І. Г., Скорук О. В. УДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ВИРОБНИЧИХ СТРАТЕГІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	88
Герасимова В. О., Рєзанов Е. О. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ТА ФАКТОРИ ВПЛИВУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	93
Гудзь О. І., Панченко А. В. ОЦІНЮВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЗА МАТЕРІАЛАМИ СИСТЕМИ PROZORRO (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «АКВАПОЛІМЕР ІНЖИНІРИНГ».).....	98
Дончак Л. Г., Добіжа В. В., Шкварук Д. Г. МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ НА ТОРГОВЕЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ.....	104
Завідна Л. Д. ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА.....	109
Остапенко Я. О., Морозовський П. А. ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ДОХОДУ ПІДПРИЄМСТВА: ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	115
Сова О. Ю., Лукашенко В. В. УПРАВЛІНСЬКІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОЄКТНОЇ КОМАНДИ.....	120
Ткаченко В. В. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ОЦІНКИ ЗЕМЛІ ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ СКЛАДНИК ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ.....	125
Устіловська А. С. УПРАВЛІННЯ ПОВЕДІНКОЮ ПЕРСОНАЛУ В СИСТЕМАХ МАСОВОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ ПЕРСОНАЛ-ТЕХНОЛОГІЙ.....	130
Хромушина Л. А. АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ПРОЦЕСІ МЕНЕДЖМЕНТУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	137
Юдіна О. І. ОЦІНКА СТУПЕНЯ СТІЙКОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ ПІДПРИЄМСТВА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА НА ОСНОВІ ІНДИКАТОРІВ ДИНАМІЧНОГО РОЗВИТКУ ФАКТОРІВ ВИРОБНИЦТВА.....	141

РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Бакалінська А. О. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ.....	145
Грибіненко О. М. РОЗВИТОК ІНСТИТУЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	149
Козій Н. С., Синиця О. О. ІНФРАСТРУКТУРА ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....	156
Слинько М. Ю. КООПЕРАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ЧЕРКАСЬКОГО РЕГІОНУ.....	161

ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Wen Mingming, Mamonov Kostiantyn, Kondratyuk Ivan TERRITORIAL DEVELOPMENT OF LAND USE IN THE REGION: EXPERIENCE OF COASTAL REGIONS OF CHINA.....	165
---	-----

ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

Богомоллова К. С., Смігунова О. В., Колпаченко Н. М. НАСЛІДКИ ВПЛИВУ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА І ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	169
Василик А. В., Смалійчук Г. В., Головка А. А. ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОФІЛАКТИКА ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ МЕНЕДЖЕРІВ ІЗ ПЕРСОНАЛУ.....	174
Шепель Т. В., Наконечна В. І. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ МІГРАЦІЇ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ ТА МЕХАНІЗМ ЇХ РЕГУЛЮВАННЯ.....	179

ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Алексєєнко Л. М. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО РИНКУ.....	186
Джусов О. А., Піляк О. І. ПОТОЧНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ В УКРАЇНІ.....	190
Левкіський І. Б. МЕТОДИ БЮДЖЕТНОГО ПЛАНУВАННЯ МІСЦЕВИХ ФІНАНСІВ.....	197
Мандра Н. Г., Лактіонова О. Ю. НЕОБХІДНІСТЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У БІЗНЕС-ПРОЦЕСАХ СТРАХОВИКІВ.....	202

Павленко О. П.

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СТРАХОВИХ ФОНДІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	207
---	-----

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Буднік І. В.

ВИЗНАЧЕННЯ СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	212
---	-----

Дикий А. П., Сьомак О. М.

ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ З ВИДОБУВАННЯ КОРИСНИХ КОПАЛИН ТА РОЗРОБКИ КАР'ЄРІВ.....	216
---	-----

Лебедев С. І., Клим Н. М., Плекан М. В.

КОНЦЕПЦІЯ ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПТИМІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ОБ'ЄДНАНИМИ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ГРОМАДАМИ УКРАЇНИ.....	224
--	-----

Поліщук О. М.

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ДОХОДАМИ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ.....	231
---	-----

Ткаченко О. С.

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ У ПРОГРАМІ «ТУРБО БУХГАЛТЕР 6.7 ПРОФ» НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	235
--	-----

Трачова Д. М., Сахно Л. А., Демчук О. М.

ВПЛИВ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ І ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ НА ОРГАНІЗАЦІЮ ОБЛІКУ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ.....	240
---	-----

Шинкаренко А. В., Костенко В. Г.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ОБЛІКОВЕ ВІДОБРАЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	244
---	-----

CONTENTS

ECONOMIC THEORY AND HISTORY OF ECONOMIC THOUGHT

Shatnenko Kateryna

NEW INDUSTRIALIZATION AS A CONDITION FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF UKRAINIAN ECONOMY.....	11
---	----

WORLD ECONOMY AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

Bestuzheva Svitlana, Kozub Victoria

THE FORMATION AND IMPLEMENTATION OF INTERNATIONAL INVESTMENT STRATEGY OF AN ENTERPRISE: METHODOLOGICAL ASPECT	16
--	----

Haievska Larysa, Raicheva Alina

ANALYSIS OF SOME FINANCIAL INDICATORS OF “THE COCA-COLA COMPANY” AS A TRANSNATIONAL CORPORATION IN UKRAINE, USING THE EXAMPLE OF “COCO-COLA UKRAINE LIMITED” LLC	21
--	----

Goncharenko Nataliia, Gamarli Ramig

MECHANISMS OF STATE SUPPORT FOR INNOVATION IN THE PRC IN THE CONTEXT OF ITS INNOVATIVE DEVELOPMENT.....	26
--	----

ECONOMY AND OPERATION OF NATIONAL ECONOMY

Bezugla Lyudmila

MARKETING ANALYSIS OF THE FRUIT MARKET IN THE CONTEXT OF THE PRODUCTION OF BIOLOGICALLY VALUABLE FOOD PRODUCTS.....	31
--	----

Bulyk Oksana

FEATURES OF THE ORGANIC PRODUCTS LABELING IN UKRAINE.....	36
---	----

Kalinichenko Zoya

ECONOMIC POTENTIAL AND STRENGTHENING LEADING POSITIONS IN UKRAINE'S FOREIGN POLICY.....	41
--	----

Moroz Oleg

DEVELOPMENT OF INVESTMENT ACTIVITIES IN UKRAINE UNDER THE ECONOMIC CRISIS OF 2020.....	46
---	----

Stebliuk Nataliia

THE ECONOMIC ESSENCE OF MARKETING MANAGEMENT IN THE HIGHER EDUCATION SYSTEM.....	51
---	----

Khalina Veronika, Butskyi Vyacheslav, Krytska Katerina

PUBLIC ECO-PROCUREMENT: ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC FUNDAMENTALS OF IMPLEMENTATION AND EXECUTION.....	56
--	----

ECONOMY AND ENTERPRISE MANAGEMENT

Balatska Natalia

THE METHODOLOGICAL APPROACH TO DETERMINING THE DEVELOPMENT DIRECTION OF THE RESTAURANT BUSINESS ENTERPRISE.....	61
--	----

Bieliaiev Sergij, Bieliaieva Nataliia APPROACHES TO A BUILDING ENERGY AUDIT REALIZATION AS A COMPONENT OF AN ENERGY EFFICIENT PROJECT.....	68
Borodina Olena, Uvarovskiy Ruslan ROLE OF INNOVATION PROCESSES ON ACTIVITY OF MODERN ENTERPRISE.....	75
Bratko Oleksandra, Blazhey Iryna, Pelyak Halyna MODERN TRENDS OF UKRAINIAN BRANDING.....	79
Velychko Volodymyr GROWING EFFECTIVENESS OF INTERACTION WITH STAKEHOLDERS OF CONSTRUCTION ENTERPRISES.....	84
Volynets Iryna, Skoruk Olena IMPROVEMENT OF THE FORMATION OF THE PRODUCTION STRATEGIES OF THE ENTERPRISE.....	88
Gerasimova Vitaliya, Riezanov Eduard COMPETITIVENESS OF ENTERPRISE: ESSENCE AND FACTORS OF INFLUENCE IN MODERN CONDITIONS.....	93
Hudz Olha, Panchenko Anna EVALUATION OF COMPETITIVENESS OF THE ENTERPRISE ACCORDING TO THE PROZORRO SYSTEM (FOR EXAMPLE OF AQUAPOLIMER ENGINEERING LLC).....	98
Donchak Lesia, Dobizha Vasyl, Shkvaruk Dina MECHANISM OF FORMATION OF THE PERSONNEL MANAGEMENT SYSTEM IN A TRADE ENTERPRISE.....	104
Zavidna Liudmyla EVALUATION OF FINANCIAL POTENTIAL OF HOTEL INDUSTRY ENTERPRISE.....	109
Ostapenko Yana, Morozovsky Pavlo FACTORS INFLUENCE ON ENTERPRISE INCOME FORMATION: ACCOUNTING-ANALYTICAL ASPECT.....	115
Sova Olena, Lukashenko Viktor MANAGEMENT ASPECTS OF FORMING A PROJECT TEAM.....	120
Tkachenko Viktoriia MAIN INDICATORS OF THE EARTH ASSESSMENT AS AN INCREDIBLE COMPONENT OF THE LAND REFORM IN UKRAINE.....	125
Ustilovska Anastasia MANAGEMENT OF PERSONNEL BEHAVIOR IN QUEUING SYSTEMS AT MOTOR TRANSPORT ENTERPRISES THROUGH THE USE OF PERSONNEL TECHNOLOGIES.....	130
Khromushyna Lyudmyla ANALYSIS OF THE EXTERNAL ENVIRONMENT IN THE PROCESS OF MANAGEMENT OF THE FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF THE ENTERPRISE.....	137
Judina Olena ESTIMATION OF SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH OF ENTERPRISE ON THE BASIS OF DYNAMIC DEVELOPMENT INDICATORS OF PRODUCTION.....	141

DEVELOPMENT OF PRODUCTIVE POTENTIAL AND REGIONAL ECONOMY

Bakalinska Anna

CONCEPTUAL BASIS OF ECONOMIC DIAGNOSTICS
OF REGIONAL DEVELOPMENT.....145

Hrybinenko Olha

THE INSTITUTIONAL ENVIRONMENT DEVELOPMENT
OF INTERNATIONAL ECONOMIC SECURITY IN MODERN CONDITIONS.....149

Kozii Nataliia, Synytsia Oleksandra

INFRASTRUCTURE OF THE FINANCIAL MARKET OF UKRAINE
IN DIGITAL ECONOMICS.....156

Slinko Mykola

COOPERATION AS INSTRUMENT OF RURAL TERRITORIES
ECONOMIC DEVELOPMENT AT CHERKASSY REGION.....161

ECONOMY OF NATURAL RESOURCES MANAGEMENT AND ENVIRONMENT PROTECTION

Wen Mingming, Mamonov Kostiantyn, Kondratyuk Ivan

TERRITORIAL DEVELOPMENT OF LAND USE IN THE REGION:
EXPERIENCE OF COASTAL REGIONS OF CHINA.....165

DEMOGRAPHY, LABOR ECONOMY, SOCIAL ECONOMY AND POLITICS

Bogomolova Kateryna, Smihunova Olena, Kolpachenko Nadiia

THE CONSEQUENCES OF LABOUR MIGRATION INFLUENCE
ON SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF SOCIETY AND THE STATE
IN THE CONTEX OF GLOBALIZATION.....169

Vasylyk Alla, Smaliychuk Ganna, Golovko Anna

PECULIARITIES AND PREVENTION OF PROFESSIONAL BURNING
OF PERSONNEL MANAGERS.....174

Shepel Tetiana, Nakonechna Victoriia

SOCIO-ECONOMIC CONSEQUENCES OF MIGRATION OF UKRAINE'S
LABOR RESOURCES AND THE MECHANISM OF THEIR REGULATION 179

MONEY, FINANCES AND CREDIT

Alekseyenko Lyudmyla

STATE REGULATION OF BANKING BUSINESS
UNDER MODERNIZATION OF THE FINANCIAL MARKET.....186

Dzhusov Alexey, Pilyak Alexander

CURRENT SITUATION, PROBLEMS AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT
OF PAYMENT SYSTEMS IN UKRAINE.....190

Levkivskyi Ivan

BUDGETARY PLANNING METHODS OF THE LOCAL FINANCES.....197

Mandra Nataliya, Olga Laktionova

THE NECESSITY OF DIGITAL TECHNOLOGIES
IN THE INSURANCE BUSINESS PROCESSES.....202

Pavlenko Oksana

METHODOLOGICAL ASPECTS OF FORMATION OF INSURANCE FUNDS OF AGRICULTURAL ENTERPRISES.....	207
--	-----

ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT

Budnik Iryna

DETERMINATION OF THE FAIR VALUE OF INTANGIBLE ASSETS IN THE CONTEXT OF THE MODERN ENTERPRISE DEVELOPMENT.....	212
--	-----

Dykyi Anatolii, S'omak Oleksandr

ESTIMATION OF THE MODERN STATE OF THE ORGANIZATION AND METHODOLOGY OF ECONOMIC ANALYSIS OF ACTIVITIES OF MINING AND MINING DEVELOPMENT.....	216
---	-----

Svetlana Lebedevich, Nadiia Klym, Mariia Plekan

CONCEPT OF ACCOUNTING OPTIMIZATION OF GOVERNANCE OF THE UNITED TERRITORIAL COMMUNITIES OF UKRAINE.....	224
---	-----

Polishchuk Oleh

ACCOUNTING AND ANALYTICAL PROVISION OF INCOME MANAGEMENT IN AGRICULTURAL ENTERPRISES OF UKRAINE.....	231
---	-----

Tkachenko Alexander

FEATURES OF ACCOUNTING OF FIXED ASSETS IN THE PROGRAM “TURBO ACCOUNTANT 6.7 PROF” ON DOMESTIC ENTERPRISES.....	235
---	-----

Trachova Dar`ya, Sakhno Ludmila, Demchuk Olena

IMPACT OF THE DEPRECIATION AND TAX POLICY ON CAPITAL INVESTMENTS ACCOUNTING.....	240
---	-----

Shynkarenko Alla, Kostenko Valentina

INFORMATION SUPPORT AND ACCOUNTING REFLECTION OF INNOVATIVE ACTIVITY OF ENTERPRISE.....	244
--	-----

УДК 336.7:338.28

DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/154-29>**Козій Н. С.**

кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансових ринків,
Університет державної фіскальної служби України
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8230-2974>

Синиця О. О.

магістр Навчально-наукового інституту фінансів, банківської справи,
Університет державної фіскальної служби України

Kozii Nataliia, Synytsia Oleksandra
University of the State Fiscal Service of Ukraine

ІНФРАСТРУКТУРА ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

У статті розглянуто особливості інфраструктури фінансового ринку та розвиток цифрової економіки. Показано можливі тенденції щодо функціонування фінансового ринку за умов цифровізації економіки. Окреслено умови для розвитку цифрових технологій на фінансовому ринку, розкрито значення цифрових технологій у забезпеченні зростання показників фінансового ринку та виділено важливі складники їх раціонального застосування. За сучасних умов розвитку світової економіки більше уваги зосереджено на цифрових технологіях та електронному бізнесі. У ці сфери спрямовуються інвестиції та нагромаджуються людські й фінансові ресурси світу, тому важливим фактом є дослідження та розвиток цієї сфери. Доведено, що цифрова економіка змінює погляди та позиції щодо функціонування фінансового ринку і вимоги до застосування інформаційних технологій у процесі реалізації фінансових операцій. Визначено першочергові завдання держави для забезпечення успішного впровадження цифрових засобів усередині фінансового ринку України. Зроблено висновки щодо подальшого розвитку та реалізації поставлених цілей.

Ключові слова: фінансовий ринок, інфраструктура, цифрова економіка, цифрові дані, технології.

INFRASTRUCTURE OF THE FINANCIAL MARKET OF UKRAINE IN DIGITAL ECONOMICS

The article is considered with peculiarities of financial market, development of digital economy and infrastructure. Possible trends in the functioning of the financial market under the conditions of digitization of the economy are shown. The conditions for the development of digital technologies in the financial market are outlined, the importance of digital technologies in ensuring the growth of financial market indicators and the important components of their rational use are highlighted. The purpose of the provision. Research the developed version and develop a different market and propose to develop in the production of digital technologies. The article helps to understand where Ukraine needs to move in the field of digitalization. The study used such methods as systematicity, induction, comparison, analysis and statistics. At the present stage of the global economy, more and more attention is being paid to digital technology and e-business. Investment flows are channeled here, and the human and financial resources of the world are accumulated here, so research and development of this field is an important fact. It is argued that the digital economy is changing the way financial markets operate, as well as the information technology requirements used in financial transactions. We have identified the state's top priorities for ensuring the successful implementation of digital assets in the middle of Ukraine's financial market. The fulfillment of the tasks set by the state is of great importance in the implementation of digitalization tools in the financial market. Conclusions were made regarding the further development and realization of the set goals. The trend in the positive direction of the functioning of the financial market in the Ukrainian economy is possible if a wide range of activities and tasks are undertaken, among which the testing of technologies and platforms by financial institutions is more important. The digital economy is compulsory, the new rules are specially protected, and the opportunities that may arise in connection with market entry. Control over the compilation of digital technology platforms to ensure that strategic memorization of anticompetitive behavior is not justified under conditions of complete compromise and possible misuse of data.

Keywords: financial market, infrastructure, digital economy, digital data, technology.

JEL classification: D53, O31, O33.

Постановка проблеми. Сьогодні у розвитку економіки України все більшого значення набуває наявність ефективно організованого фінансового ринку, здатного забезпечити потреби економіки в інвестиціях шляхом акумуляції тимчасово вільних фінансових ресурсів. Також, з огляду на процес автоматизації і розвитку техніки, особливої уваги потребує саме розвиток цифрових технологій у діяльності фінансових ринків та економіки у цілому.

Цифрова економіка стала генератором нових потреб та продуктів для споживачів, але водночас темпи й

обсяги потоку інформації збільшуються неймовірними темпами. Процеси, які відбуваються, відкрили широкі можливості для створення бізнесу, який буде ґрунтуватися на новітніх технологіях, які раніше ще не використовувалися. Сьогоднішні умови розвитку світової економіки привертають більше уваги на цифрові технології та електронне ведення бізнесу. Сюди спрямовуються інвестиції та нагромаджуються людські і, звичайно, фінансові ресурси. Найбільше розповсюдження сучасних технологій демонструють країни, де найвище співвідношення ВВП на чисельність працюючого насе-

лення. На жаль, для України сфера цифрової економіки досі не розкрила свій потенціал [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження інфраструктури фінансового ринку в умовах цифрової економіки ще не встигло отримати належної уваги. На разі немає комплексного підходу до розвитку інфраструктури фінансового ринку. Зокрема, можна виокремити роботи вітчизняних учених С.С. Альпакова, О.А. Джусова [1], І.Л. Бородкіної [10], Н.М. Пантелєєвої [8], І.І. Рекуненко [2], М.В. Тарасюка, О.О. Кошєєва [9] та ін.

Мета статті полягає у дослідженні розвитку та оцінці впливу на інфраструктуру фінансового ринку впровадження цифрових технологій.

Виклад основного матеріалу. Становлення інфраструктури фінансового ринку є передусім економічним процесом, що відбувається впродовж певного періоду часу та має особливий економічний зміст, тенденції та закономірності, які мають вираження в існуванні стійких зв'язків становлення інфраструктурних елементів і видів діяльності. Існують, наприклад, залежності рівня заощаджень і рівня інвестування, ставки по депозитах і ставки відсотка по кредитах, ступеня ризику і рівня прибутковості, ступеня задоволення потреб та інтересів і т. д. [2].

Насамперед потрібно визначити, що являє собою цифрова економіка. Вона є типом економіки, в якому значущими факторами і засобами виробництва виступають цифрові дані і мережеві транзакції, їх використання як ресурсу, що дає змогу значно збільшити ефективність і продуктивність діяльності.

Цифрова економіка базується на інформаційно-комунікаційних і цифрових технологіях, швидкий розвиток та розповсюдження яких мають вплив на

традиційну економіку, певним чином змінюючи її на ту, яка створює ресурси. Дані виступають ключовим ресурсом у цифровій економіці, вони генеруються і забезпечують електронно-комунікаційний зв'язок за допомогою функціонування електронно-цифрових пристроїв та систем.

Визначна мета цифровізації полягає у досягненні високих цифрових трансформацій та утворенні нових галузей економіки, перетворенні різних сфер життєдіяльності на нові та ефективніші. Такий приріст можливий за умов, коли ідеї, ініціативи, дії та програми, які відносяться до цифровізації, будуть інтегруватися, зокрема, у національні, регіональні, галузеві стратегії та програми розвитку [4].

Цифрова економіка надалі трансформує традиційні види економічної діяльності та способи життя, відносини у цифровому світі, наголошує на безпеці та довірі між учасниками транзакцій, формує основні нові бізнес-моделі та постійно вдосконалюється, впроваджуючи хмарні технології, штучний інтелект, нову віртуальну реальність, накопичує величезну кількість даних, які, досягаючи критичної маси, стають головним капіталом для цифрової економіки.

Цифровізація фінансового ринку створила умови для:

Останніми роками в лексикі дослідників завдяки входженню у цифрову епоху фінансового ринку увійшло безліч нових понять: «фінансовий інжиніринг», «фінансові інновації», «Фінтех», що говорить про неперервний розвиток фінансових інструментів та технологій і, звичайно, суттєве збільшення технологічних рішень у банківській сфері [5, с. 45].

Сьогодні поступово на ринок виходять різноманітні технології та нові платформи, наприклад технологія

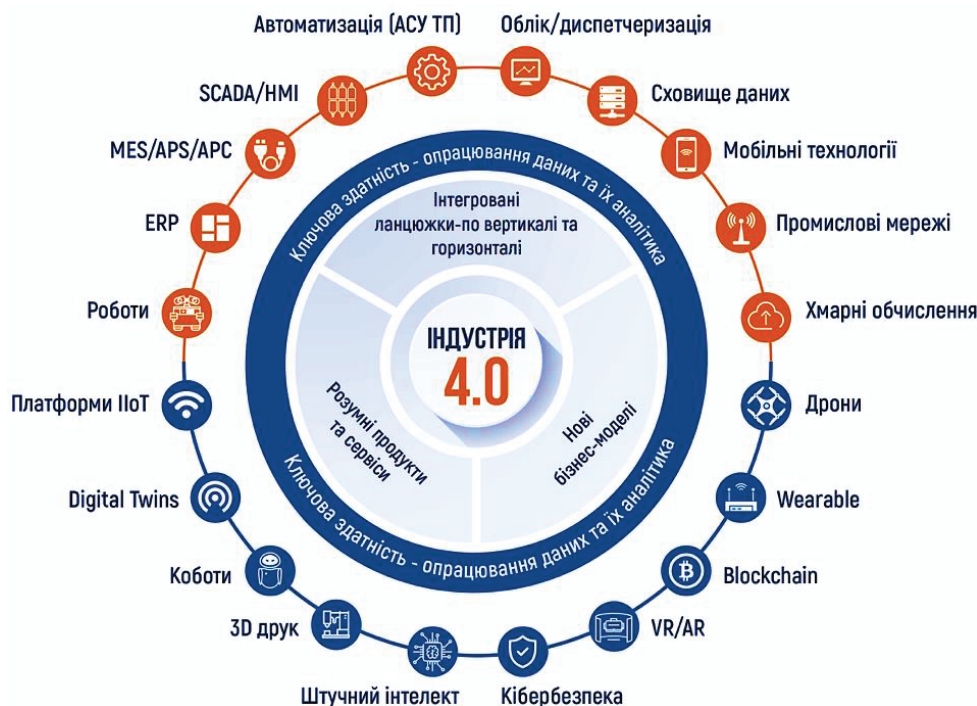


Рис. 1. Нові технології

Джерело: складено за [3]

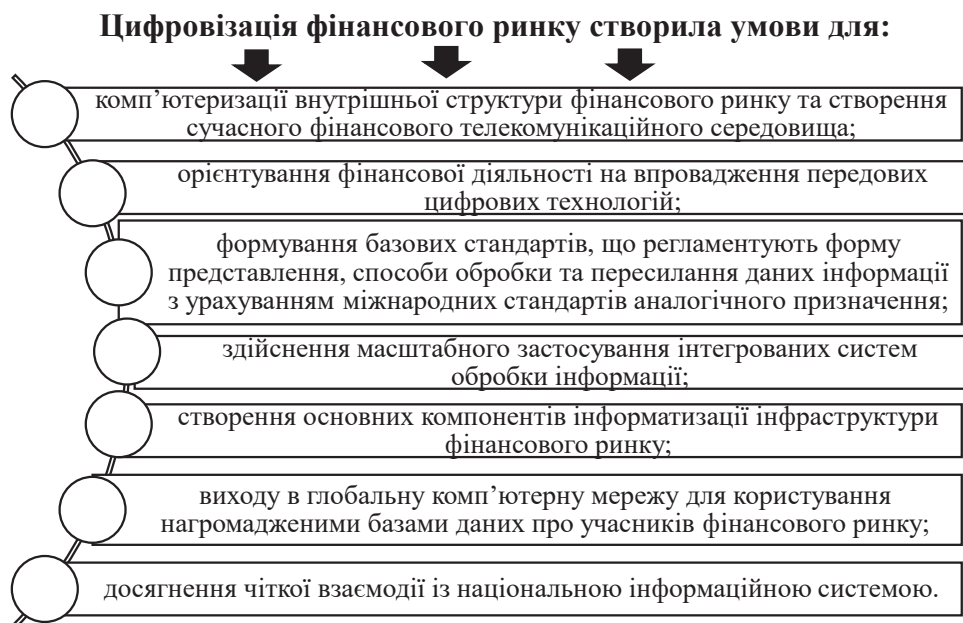


Рис. 2. Зміни, що відбулися завдяки цифровізації економіки

Джерело: складено автором



Рис. 3. Сфери, які змінилися під впливом цифровізації

Джерело: складено автором

розподіленої системи обліку записів, яка в тому числі включає блокчейн, технологічні платформи для збору даних та їх подальшої обробки. Сьогодні розробляються численні мобільні додатки. На рис. 3 розглянуто основні шість секторів фінансової діяльності, в яких відбувалися найбільші зміни [6].

Чільними ділянками у галузі фінансових технологій сьогодні виступають: платежі, перекази, управління активами, краудфандінг, блокчейн, фінансовий маркетплейс. Також сьогодні з'являється все більше яскравих прикладів успішних банків, які переважно орієнтовані на користувачів, які надають перевагу Інтернет-банкінгу у використанні [7].

Важливим складником інфраструктури фінансового ринку в умовах цифрової економіки є так звані «віртуальні банки». Спочатку вони з'явилися в європейських країнах і США, а далі почали розповсюджуватися в інших країнах. Термін «віртуальний банк» значна частина науковців пояснює як так звану віртуальну організацію, яка створює економічну вартість.

Найактивнішими в питанні впровадження інноваційних прийомів цифровізації сьогодні є банки та страхові компанії. Поясненням цьому є те, що саме вони найбільше прагнуть і зобов'язані відповідати вимогам клієнтів та задовольняти їхні потреби і, звичайно, збільшувати свої активи. Останнім часом банки працюють над удосконалення процесу інкасації простроченої дебіторської заборгованості, щоб уникнути негативних впливів на відносини з клієнтами. Яскравими прикладами стали ZUNO: The Multi-Country Direct Banking Standardization in the CEE region – банківська платформа, що оптимізує IT-структуру та стандартизує реалізацію онлайн-банкінгу та Smart Collect – інтелектуальний автоматизований процес збирання боргів за сценарним підходом [8].

Як можна побачити, першочерговим для FinTech в Україні є розвиток цифрового банкінгу, а також електронних платежів і, звичайно, онлайн-кредитування та страхування [9].

Масштабний простір цифрових технологій розвивається стрімкими темпами під дією таких чинників,

як інвестиції найрозвинутіших країн світу, інтервенціоністська політика з боку ІТ-компаній – гігантів світу, що вільно впливає на розвиток українського фінансового ринку. Ефективність роботи фінринку за всіх цих умов в найближчому майбутньому залежатиме від держави. А вона, своєю чергою, може створити сприятливі умови для безперебійної роботи всіх сегментів фінансового ринку.

Виникнення даної ситуації має певні причини, серед яких – неналежна законодавча база з питань регулювання фінансових відносин, обмеження у переведенні електронних грошей, недовіра до стартапів.

Для досягнення успіху в реалізації цифрової економіки на фінансовому ринку необхідно виконати такі завдання:

- сформулювати бачення, що зміни на фінансовому ринку, які пов'язані з упровадженням цифрових технологій, є важливими для подальшого розвитку;
- створити умови для інтеграції цифрових технологій в установи фінансового ринку;
- сформулювати в системі регулювання інституцій фінансового ринку аналітичну основу, яка б дала змогу моніторити фінансові операції;
- збалансувати кадри і технології, співставивши потреби цифрової економіки та можливості персоналу;
- досягти цифрової грамотності у фахівців;
- стандартизувати цифровий облік на фінансовому ринку та формування відповідної інформації для прийняття фінансових рішень.

Інфраструктура фінансового ринку України та її елементи у своєму розвитку мали неоднозначний шлях. При цьому варто відзначити, що деякі сегменти фінансового ринку разом з інфраструктурою більш розвинуті, а деякі все ще відстають у своєму розвитку. Багато дослідників відзначають, що інфраструктура фінансового ринку як елемент цифрової економіки сьогодні є незрілою. Звичайно, за такий короткий час у формуванні цифрової економіки і розвитку фінансового ринку очікувати помітних результатів зарано.

Висновки. Формування розвиненої цифровізованої інфраструктури для фінансового ринку повинно бути пов'язане з пошуком правильного сценарію,

свого набору способів і елементів механізму реалізації стратегічних та тактичних завдань розвитку ринку в цілому. Розвиток інфраструктури фінансового ринку за таких умов повинен опиратися на нагромаджені знання у даній галузі, враховуючи особливості держави.

В Україні можливі позитивні тенденції на фінансовому ринку за рахунок застосування комплексу заходів та завдань, серед яких особливе місце належить апробуванню цифрових технологій та платформі фінансових інститутів. Для розвитку фінансових ринків у цифровій економіці необхідні розроблення та впровадження комплексу заходів щодо впровадження спеціалізованого регуляторного регулювання фінансових ринків. Подальші дослідження мають концентруватися на створенні систем для регулювання фінансових технологій, а також дієвих засобів регулювання fintech, гарантування безпеки для користувачів та визначення можливостей із метою успішного впровадження новітніх цифрових технологій на фінансовому ринку.

Цифровій економіці необхідне нове регулювання, оскільки мережевий ефект, а також ефект масштабу можуть збільшити нерівності та бар'єри для виходу на ринок. Контроль кількох компаній над цифровими платформами свідчить про необхідність вивчення стратегій запобігання антиконкурентній поведінці з боку цих компаній, а також можливому неправомірному використанню даних. Важливим чинником є сприяння приватно-публічному співробітництву: створенню програм для трансформації економіки; розробленню платформ; розвитку новітніх технологій наступного покоління для ведення діалогу та вирішення проблем між зацікавленими сторонами, включаючи малі та середні підприємства, стартапи і громадянське суспільство, національні уряди.

Окрім того, кожному етапу розвитку інфраструктури фінансового ринку відповідає певна модель державного регулювання, що складається з методів та форм організації і необхідного набору інструментів. Тому можна сміливо стверджувати, що становлення інфраструктури фінансового ринку включає у себе вибір і розроблення форм функціонування установ фінансового ринку та вибір способу регулювання.

Список використаних джерел:

1. Джусов О.А. Альпаков С.С. Цифрова економіка: структурні зрушення на міжнародному ринку капіталу. URL : <https://www.researchgate.net/publication/322644079> (дата звернення: 20.03.2020).
2. Рекуненко І.І. Методологічні засади дослідження процесів становлення та розвитку інфраструктури фінансового ринку України. *Економіка та держава*. 2014. № 1. С. 10–13.
3. Українська стратегія Індустрії 4.0. 7 напрямів розвитку. *Індустрія 4.0. в Україні*. URL : <https://industry4-0-ukraine.com.ua/2019/01/02/ukrainska-strategiya-industrii-4-0-7-napriankiv-rozvitku/> (дата звернення: 10.03.2020).
4. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації : Розпорядження Кабінету Міністрів від 17 січня 2018 р. № 67-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-p/print> (дата звернення: 10.03.2020).
5. Борисюк О.В. Нові продукти фінансового ринку в умовах цифрової економіки. *Розвиток фінансових відносин суб'єктів господарювання в умовах динамічного зовнішнього середовища* : матеріали Інтернет-конф., м. Житомир, 15 листопада 2018 р. Житомир, 2018. С. 82–83.
6. Як цифрова економіка змінить Україну. *Економічна правда*. URL : <https://www.epravda.com.ua/columns/2018/01/16/633057> (дата звернення: 07.03.2020).
7. Available at: JAAP JAN NIENHUIS: Product Development in two-sided markets. URL : <http://www.innopay.com/content/product-development-two-sided-markets> (дата звернення: 10.03.2020).
8. Пантелєєва Н.М. Фінансові інновації в умовах цифровізації економіки: тенденції, виклики та загрози. *Приазовський економічний вісник*. 2017. Вип. 3. С. 68–73.
9. Тарасюк М.В., Кошєєв О.О. Інновації в глобальній цифровій фінансовій сфері: оцінка трансформацій. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2017. Вип. 131. С. 94–110.
10. Бородкіна І.Л. Цифрова грамотність як фактор реформування вищої школи. *Молодий вчений*. 2017. № 8(48). С. 395–399.

References:

1. Dzhusov O.A. Aljpakov S.S. (2018). Cyfrova ekonomika: strukturni zrushennja na mizhnarodnomu rynku kapitalu [The Digital Economy: A Structural Shift in the International Capital Market]. Available at: <https://www.researchgate.net/publication/322644079> (accessed 20 March 2020).
2. Rekunen I.I. (2014). Metodologichni zasady doslidzhennja procesiv stanovlennja ta rozvytku infrastruktury finansovogo rynku ukrajiny [Methodological studies of the study of the processes of placement and development of infrastructure of another market of Ukraine]. *Ekonomika ta derzhava*. 2014. No 1. pp. 10–13.
3. Ukrajinsjka strateghija Industriji 4.0. (2019). [Ukrainian Industry Strategy 4.0]. Available at: <https://industry4-0-ukraine.com.ua/2019/01/02/ukrainska-strategiya-industrii-4-0-7-napriankiv-rozvtuku/> (accessed 10 March 2020).
4. Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku tsyfrovoi ekonomiky ta suspilstva Ukrainy na 2018-2020 roky ta zatverdzhennia planu zakhodiv shchodo yii realizatsii: Rozporiadzhennia kabinetu ministriv vid 17 sichnia 2018 r. № 67-r / Premier-ministr Ukrainy (2018) *Verkhovna Rada Ukrainy*. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-r/print> (accessed 10 March 2020).
5. Borysiuk O.V. Novi produkty finansovogo rynku v umovakh tsyfrovoy ekonomiky. *Rozvytok finansovykh vidnosyn subektiv hospodariuvannia v umovakh dynamichnoho zovnishnoho seredovyshcha*. Materialy Internet. Konf. M. Zhytomyr 15 Lystopada 2018. pp. 82-83.
6. Jak cyfrova ekonomika zminytj Ukrajinu. *Ekonomichna Pravda* (2018). Available at: <https://www.epravda.com.ua/columns/2018/01/16/633057> (accessed 07 March 2020).
7. Available at: JAAP JAN NIENHUIS: Product Development in two-sided markets. Available at: <http://www.innopay.com/content/product-development-two-sided-markets> (accessed 10 March 2020).
8. Pantjeljeva N.M. (2017). Finansovi innovacii v umovakh cyfrovizacii ekonomiky: tendenciji, vyklyky ta zaghrozy [Financial innovations in an economy: trends, challenges and threats]. *Pryazovs'kyj ekonomichnyj visnyk*. 2017. Vyp. 3. pp. 68-73.
9. Tarasjuk M.V., Koshhejev O.O. (2017). Innovacii v globalnij cyfrovij finansovij sferi: ocinka transformacij [Innovations in Global Digital Activity: Transformation Results]. *Aktualni problemy mizhnarodnykh vidnosyn*. 2017. Vyp. 131 pp. 94-110.
10. Borodkina I.L. (2017). Cyfrova ghramotnistj jak faktor reformuvannja vyshhoji shkoly [Digital Literacy as a Factor in Higher Education Reform]. *Molodyj vchenyj*. 2017. No 8 (48). pp. 395-399.

Наукове видання

ЕКОНОМІЧНИЙ ПРОСТІР

Збірник наукових праць

№ 154, 2020

Українською, російською та англійською мовами

Відповідальний редактор: *Вертелецька О.М.*

Технічний редактор: *Удовиченко В.О.*

Підписано до друку 28.02.2020 р.

Формат 60x84/8. Гарнітура Times New Roman.

Папір офсет. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 29,06

Наклад 100 прим.

Надруковано: Видавничий дім «Гельветика»

73034, м. Херсон, вул. Паровозна, 46-а

Телефони: +38 (0552) 39 95 80, +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08

E-mail: mailbox@helvetica.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 6424 від 04.10.2018 р.